

SUOMI
FINLAND

KANSAINVÄLISTEN REKRYTOINTIEN ENNAKOINTI

Korkeakoulujen KOTA-seminaari 22.8.2022

#talentboost #Finlandworks

Erityisasiantuntija Satu Salonen, työ- ja elinkeinoministeriö

Osaajapula kestävän kasvun esteenä

SUOMI
FINLAND

- **Osaajien saatavuus omasta maasta ei riitä täyttämään osaajatarpeita. Osaajapula muodostuu kasvun esteeksi.**
 - Työ- ja elinkeinoministeriön arvion mukaan 65 000 työpaikkaa jäi syntymättä vuonna 2019 osaajapulan takia.
 - Saavuttaakseen 75 % työllisyysasteen, Suomi tarvitsee yli 100 000 uutta työntekijää työmarkkinoille seuraavan neljän vuoden aikana.
 - Elinkeinoelämän valtuuskunta arvioi (2015), että Suomi tarvitsee n. 34 000 maahanmuuttajaa vuodessa vastatakseen työvoimapulaan .
- **Parhaista yritysten kasvua vahvistavista osaajista käydään globaalia kilpailua.**
 - Suomi on sijalla 18 OECD:n julkaisemassa osaajien houkuttelevuutta koskevassa maavertailussa. Kaikki muut pohjoismaat sijoittuivat Suomea paremmin, samoin Viro
 - Monimuotoiset työyhteisöt/yritykset ovat keskimäärin muita innovatiivisempia ja tuottavampia.
 - Kv. erityisosaajat lisäävät yritysten kansainvälistymistä sekä uusien kohdemarkkinoiden avaamista.

Suomi tavoittelee merkittävästi lisää töihin tulevia asiantuntijoita ja opiskelijoita

SUOMI
FINLAND

- Hallituksen tavoite on vähintään kaksinkertaistaa työperäinen maahanmuutto vuoteen 2030 mennessä siten, että kestävyystiekartan edellyttämä 50 000 työperäisen maahanmuuttajan kokonaislisäys toteutuu.
- Tavoitteena on, että vuoden 2030 jälkeen lisäys on vähintään 10 000 työperäistä maahanmuuttajaa vuosittain.
- Uusien ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä pyritään kolminkertaistamaan vuoteen 2030 mennessä.
- Tavoite on, että vähintään 75 prosenttia opiskelijoista myös jäisi Suomeen ja työllistyisi täällä.
- Painopisteenä ovat hallitusohjelmassa mainitut työvoimapulasta kärsivät alat sekä tki-toiminnan kärki- ja kasvualojen kannalta olennaiset erityisosajat, opiskelijat ja tutkijat.

Koulutus- ja työperusteisen maahanmuuton tiekartta

SUOMI
FINLAND

- Pitkän aikavälin tarpeiden ja toimenpiteiden määrittely tehty työvoiman ja opiskelijoiden maahanmuuton tiekartassa ulottuen vuoteen 2035. Tiekartan strategiset tavoitteet, joihin on käynnissä ja valmisteilla toimenpidekokonaisuuksia ovat:
 - I Suomi on globaalisti kiinnostava ja houkutteleva
 - II Kohti maailman parasta maahanmuuttokemusta
 - III Kansainvälinen osaaminen luo elinvoimaa
- Tiekartalle laaditaan vuosittain päivitettävä toimeenpanosuunnitelma.
- Tiekartan toimeenpanoa seuraamaan on asetettu valtiosihteeriryhmä.
- Tällä hallituskaudella tiekarttaa toimeenpannaan Talent Boost –toimenpideohjelmalla.

PÄÄMINISTERI SANNA MARININ HALLITUSOHJELMA

Lisätään osaajien työperäistä maahanmuuttoa. Työperäisen maahanmuuton painopisteeksi asetetaan työvoimapulasta kärsivät alat sekä TKI-toiminnan kärki- ja kasvualojen kannalta olennaiset erityisosaajat, opiskelijat ja tutkijat. Kootaan laaja-alainen toimenpideohjelma tavoitteen toteuttamiseksi.

TALENT BOOST –OHJELMA

Päämäärä:

Kansainväliset osaajat vahvistavat Suomen työllisyysastetta, korkeakoulujen laatua, monimuotoisuutta ja kansainvälisyyttä sekä yritysten ja TKI-toiminnan kasvua, kansainvälistymistä ja uudistumista sekä investointien saamista Suomeen.

Tavoitteet:

1. Suomi on kansainvälisesti houkutteleva paikka työskennellä, opiskella, tutkia ja yrittää.
2. Työnantajat osaavat ja haluavat rekrytoida kansainvälisiä osaajia.
3. Kansainvälisten osaajien asiantuntemus vahvistaa suomalaisten yritysten ja TKI-toiminnan kasvua, kansainvälistymistä ja uudistumista.

Kansainvälinen osaaja -termillä viitataan niin kansainvälisiin erityisasiantuntijoihin, työvoimaan, startup-yrittäjiin, opiskelijoihin kuin tutkijoihin.

KEINO: työllisyys-, elinkeino-, innovaatio-, koulutus- ja maahanmuuttopolitiikan yhteensovittaminen

Toimenpidekokonaisuus 1: OSAAJIEN HOUKUTTELU

- #Finlandworks – erityisasiantuntijoiden, opiskelijoiden, tutkijoiden ja startup-yrittäjien houkuttelu yritysten ja TKI-toiminnan kasvun ja kansainvälistymisen tueksi
- kansainvälisen rekrytoinnin malli
- korkeakoulujen kansainvälisten opiskelijoiden ja tutkijoiden rekrytointi
- stipendi- ja harjoitteluvaihto-ohjelmat

Toimenpidekokonaisuus 2: ULKOMAALAISLAINSÄÄDÄNNÖN JA LUPAMENETTELYJEN KEHITTÄMINEN

- koulutus- ja työperusteisten oleskelu-lupien nopea ja sujuva käsittely (km. kuukauden käsittelyaika) ja 2 viikon pikakaista erityisasiantuntijoille ja kasvuyrittäjille ja heidän perheenjäsenilleen
- valmistumisen jälkeisen oleskeluluvan pidentäminen kahteen vuoteen ja lyhytaikaisen työn vastaanoton mahdollistaminen
- ulkomaisen työvoiman hyväksikäytön torjunta

Toimenpidekokonaisuus 3: PITOVOIMAN JA KASVUN EDELLYTYSTEN VAHVISTAMINEN

- asiakaslähtöiset asettautumispalvelut
- yritysten, TKI-toimijoiden ja kansainvälisten osaajien kohtaamista edistävät toimintamallit
- kansainvälisten osaajien integroitumista, työllistymistä ja yrittäjyyttä edistävät palvelut
- työelämän monimuotoisuutta ja osaamisen tunnistamista lisäävät toimenpiteet

Koulutus- ja työperäisen maahanmuuton tiekartta vuoteen 2035

Määritellään yli hallituskauden katsovat painopisteet, puitteet ja toimenpiteet koulutus- ja työperäiselle maahanmuutolle.

Kansainvälisten rekrytointien edistäminen ja tukeminen

SUOMI
FINLAND

- Kansainvälisiä rekrytointeja ja työelämän monimuotoistumista edistetään monipuolisesti
 - Kansainvälisen rekrytoinnin valtakunnallinen neuvontapalvelu käynnistynyt 16.8.2022
 - Valtakunnallisesti tarjottavat palvelut lähtömaissa, esim. lähtömaakoulutukset
 - IMAGO -sparrauspalvelu yrityksille kansainvälisten osaajien rekrytoimiseksi
 - Rekrytointitapahtumat verkossa ja kohdemaissa
 - Eurooppalainen työnvälitysverkosto EURES ja Business Finlandin Jobs in Finland -portaali
 - Työpaikkasuomi ja -ruotsi -koulutukset ja muut kansainvälisille osaajille suunnatut työvoimakoulutukset
 - Talent Explorer -rahoitus kansainvälisen osaajan palkkaamiseksi
 - Kasvua kansainvälisistä osaajista -asettautumispalvelut-pilotointi 15.2.22-31.5.23. Palvelulla tuetaan pk-yrityksiä tarjoamaan relokaatiopalvelua ulkomailta rekrytoituille työntekijöilleen. Palvelu tarjolla valtakunnallisesti. Rahoittajana Kokka kohti Suomea –hanke.
- Kansainvälisiä rekrytointeja edistetään eettisesti kestävästi laatimalla työnantajille opas ja tekemällä alakohtaisia kv. rekrytointiohjeistuksia.

Maahanmuuton tunnusluvut

SUOMI
FINLAND

- Ajantasaiset tiedot oleskelulupahakemuksista (hakemukset ja päätökset) Maahanmuuttoviraston [tilastot-sivuilta](#).
- Vuonna 2021 ensimmäisiä oleskelulupahakemuksia jätettiin työn perusteella 15 012 (2020: 8 771)
 - Työntekijän oleskelulupia (TTOL) haettiin määrällisesti eniten (2021: 8 529, 2020: 4 460). Työntekijän oleskelulupaa hakevat esimerkiksi kokit, sairaanhoitajat, siivoojat ja ravintolatyöntekijät.
 - Erityisasiantuntijat, eli esimerkiksi IT-asiantuntijat, jättivät 1 605 ensimmäistä oleskelulupahakemusta (2020: 853).
- Hakemusmäärät ovat kasvussa, koronan aiheuttama notkahdus näyttäisi olevan takana.

Kansainvälisen rekrytoinnin tilannekuva 2022

SUOMI
FINLAND

- Osaajien maahanmuuton, erityisesti Work in Finland ja Study & Work in Finland -toimien kohdentamiseksi ja resursoimiseksi vuodesta 2022 alkaen muodostetaan vuosittain kansainvälisen rekrytoinnin tilannekuva.
- Tilannekuva on laadullista ja määrällistä tietoa kokoava analyysi kansainvälisten osaajien kysynnästä ja tarjonnasta. Vuoden 2022 tilannekuvan pääpaino tarjonta-analyysissa.
- Analyysi toimii päätöksenteon pohjana 2023- Talent Boost –kohderyhmien ja –maiden valinnassa sekä laajemmin osaajien maahanmuuton edistämisessä.

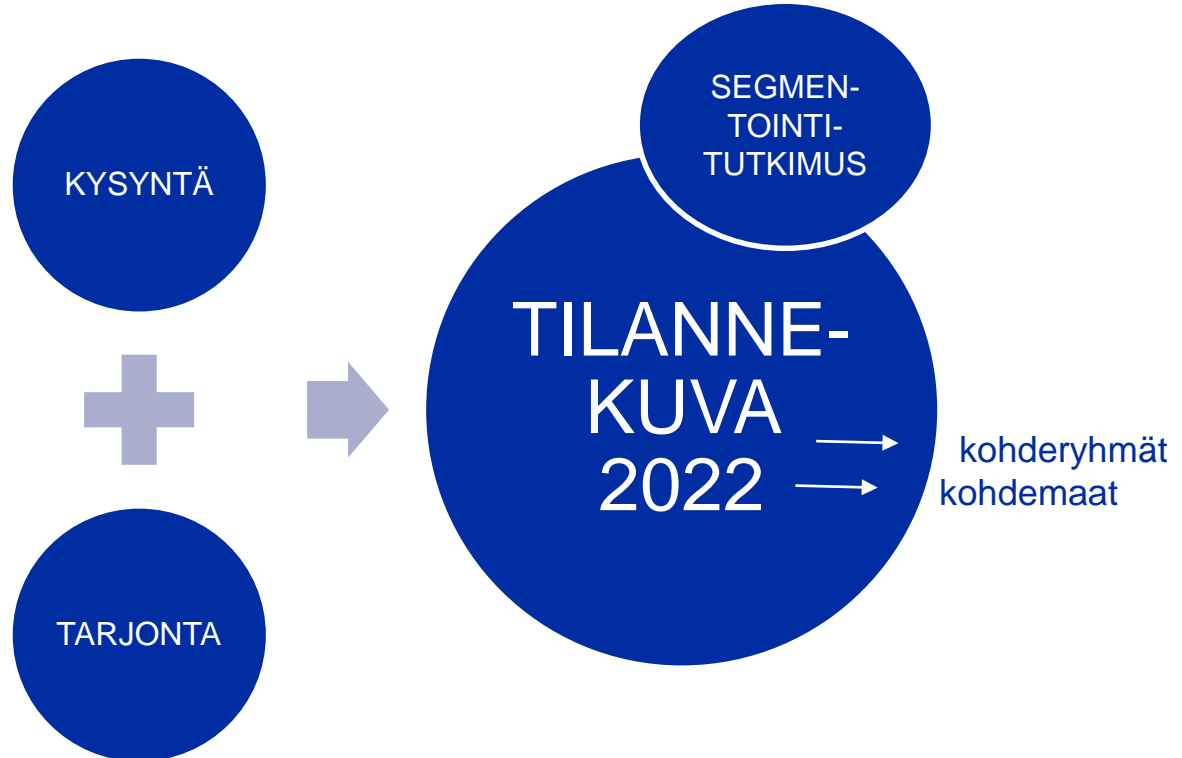
Tilannekuvan 2022 muodostaminen

SUOMI
FINLAND

- alipeitto-alat –analyysi

(+ keskipitkän aikavälin
työvoimatarve-ennuste Q3/2022)
(+ pitkän aikavälin osaamistarve-
ennuste Q1/2023)

- 50 % laadullinen/Talent Boost
–edustustokysely
- 50% määrällinen/Market
Rating –analyysi

Kansainvälisen työvoiman kysyntä

SUOMI
FINLAND

Työvoima-tiekartta –työ

- Ministeri Haataisen syksyllä 2021 käynnistämässä Työvoima-tiekartta –työssä etsitään kestäviä ratkaisuja eri toimialojen työvoimatarpeen kattamiseksi lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä Suomen alueelliset erot huomioiden. Tämä työ tulee olemaan valmistuttuaan laajasti hyödynnetty kansainvälisen rekrytoinnin kysyntätilannekuvan analyysissä.
- Muiden tavoitteiden ohella hankkeen tavoitteena on antaa arvio kansainvälisen rekrytoinnin ja työperäisen maahanmuuton määrällisestä ja laadullisesta tarpeesta ja selvittää miten varmistetaan työperäisen maahanmuuton onnistunut toteutus eri toimialojen tarpeisiin.
- Toimialakohtaisissa tiekartoissa tulee esittää kuvaus työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaannosta (ylitarjonta, alitarjonta) ammateittain ja alueittain sekä tehdä arvio kansainvälisen rekrytoinnin ja työperäisen maahanmuuton määrällisestä ja laadullisesta tarpeesta ja antaa vuoden 2022 loppuun mennessä suositukset tehtävistä toimista nopeasti, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä tehtävistä toimista.

Kysynnän tilannekuva 06/2022

- Käytettävissä olevan tiedon perusteella rekrytointiongelmien keskittyvät sosiaali-, terveys- ja hyvinvointialan, liiketoiminta ja hallintoalan sekä teknologiateollisuus ja –palvelut –toimialaryhmiin.
- Kansainvälisen rekrytoinnin laajempi kysyntäanalyysi esitellään syksyllä 2022 sen jälkeen, kun keskipitkän aikavälin työvoimatarve-ennuste valmistuu.

Kansainvälisen työvoiman tarjonta

SUOMI
FINLAND

Analyysissä käytetyt menetelmät

- Potentiaalisimmat maat on pisteytetty määrällisen (Market Rating –työkalu) ja laadullisen (TB-edustustokyselyn) tiedon perusteella 50 %/50 %.

Potentiaalisimmat kohdemaat on jaettu kolmeen ryhmään

- Ryhmä 1: kärkikohdemaita kaikissa osaajakohderyhmissä, isoimmat resurssikohdennukset
- Ryhmä 2: kohdemaita yhdessä tai useammassa osaajakohderyhmässä, resurssikohdennuksia
- Ryhmä 3: potentiaalisia kohdemaita, otetaan seurantaan ja tehdään mahdollisia resurssikohdennuksia
- Kohdemaaryhmien ulkopuoliset maat:
 - Kaikille maille valmistellaan ”peruspaketti”, jolla TF-toimijat voivat jakaa tietoa työstä, startup-yrityksen perustamisesta tai opiskelusta kiinnostuneille.

Huom. osaajia myös muissa maissa! Markkinointiviestintää ja resursseja kohdennettava oikeisiin osaajakohderyhmiin ja segmentteihin. Osaajatarpeet määrittelevät kohdennuksen, ei osaajan koti/asuinmaa.

Kiitos!

**SUOMI
FINLAND**

Satu Salonen

Erytisasiantuntija

satu.t.salonen@gov.fi

050 560 7315